

La Roqueta

Número

Extraordinari

PREU: 0'50 Ptas.

Sumari:

TEXTE:

Hossanna, per LA ROQUETA.
Impressió, per G. Carbonell.
Carta uberta, per F. de P. A.
Festes de ses murades.
Avant, Palma, avant, (poesia) per Garcia Rover.
Himne a Mallorca, (poesia) per Pons y Fabregues.
Festes a Manacor.

GRAVATS:

Portada, per R. Llinás.
Carta uberta, (ilustracions) de Llinás.
FESTES DE SES MURADES:—*Grupo de xeremiés dins la Sala, Trempant els instruments*.
 —*Els xeremiés recorreguent el carrè de Sant Miquel*.—*Grupo d' infants d' el Teatre Líric, el dia de sa repartició de juguetes*.—*D.ª Maria Weyler*.—*Grupo d' invitats an el derribo de sa primera pedra: S' hi veu el Capitá General, el General Governador, don Guillem Moragues y els senyors Pascual, Font y Granada*.—*En el baluart de Zanoguera, L' Alcalde dirigint sa paraula an es públic*.
 —*En el baluart de Zanoguera, L' Alcalde dirigint sa paraula an es públic*.—*En el baluart de Zanoguera, El secretari de s' Ajuntament lletgint sa R. O. concedint podê tomâ ses murades, Sa taula de*

sa prensa.—*Sa tribuna de la Sala, després de posar-hi sa primera pedra tomada, de ses murades*.—*Sa Casa Consistorial adornada*.—*S' arc de «Mar y Tierra»*.—*Entrada an el passeig d' el Born*.—*Es carrè de Conquistador adornat*.—*El jardí de la Glorieta, adornat per ses festes*.—*Adornos d' el carrè de Colón*.—*S' arc de s' Econòmica*.—*Declaració de fills il-lustres, Fragment d' el salón*.—*Sa plassa de Cort, al sortir sa gent de sa declaració de fills il-lustres*.—*D. Eusebio Estades, nou fill il-lustre*. (Retrato per Anckermann).—*D. Vicens Furió, pintor*.—*D. Ricardo Anckermann pintor*.—*Conte d' Sant Simón, nou fill il-lustre* (Retrato per Furió).—*Tendido de s' ombra, es dia de sa novillada presidida per la senyoreta Weyler*.—*S' escola modelo, Arribada de s' Ajuntament per sa colocació de sa primera pedra*.—*Piqueta amb que fou tomada sa primera pedra*.—*Sa primera pedra de s' escola modelo*.—*Obrers tomant ses murades*.—*Records d' altre temps, Quant tomaren sa porta d' es Moll y es tròs de murada de devant sa L'onja*.—*La Casa de la Vila il-luminada*. (Fotografia de nit).—*El Jardí de la Glorieta*. (Fotografia de nit).

FESTES A MANACOR:—*Arc de sa llum*.

La Roqueta

ILUSTRACIÓ MALLORQUINA

Aquesta revista sortirà dia 15 y 30 de cada més; publicarà articles, cuentos y poesies d'escriptors mallorquins y catalans, biografies de gent de cap de brot, una secció d' Heráldica mallorquina, actualitats, ilustrada amb fotograbats d'els fets que senyali, historietes, cròniques y passatemp.

Ses cubertes y demés ilustracions d'es texte serán de pintors mallorquins.

PREUS

Tres mesos de suscripció	1'75 Ptas.
Id. id. p'els suscriptors de La Almudaina.	1'50 »
Número corrent.	0'30 »
Id. atrassat.	0'50 »

Redacció y Administració: Conquistador, 30

Pla de Palma amb s' ensanxe

De gros tamany y amb tots els detalls possibles.

Está de venta al preu d' UNA PESSETA a sa llibreria d' en Amengual y Muntaner

¡Hossanna!

LA ROQUETA está de festa.

El nom de sa nostra revista, expressió sintética de tot els amors a sa nostra terra, tanca dins ell tot un programa del que, al caure sa primera pedra de ses murades, ha sigut, encara que paradògic, la primera pedra qu' hem posat an el nostro casal.

Totes les angúnies de temps enrera, tots els afanys d' escriptors, homos de ciencia y aimadors d' el benestar d' es nostro poble, per lograr tomâ ses murades, se troben al cap y a la fi coronats per un resultat esplendorós, amb tots els esplendors de la victoria, no la victoria cruenta que deixa víctimes sino la victoria de la civilisació, d' el Sol ixent, de l' avenc, tot esplendor, tot cèl blau, pur, el cèl de la pau sensa òdis.

L' entusiasme que ha reinat a Palma durant ses festes es estat molt reconfortant; ha dat a coneixe que sa nostra ciutat no es morta, que té ansies de vida, ganes de guaytar an el progrés per dur a sa nostre terra una renaixensa esplendorosa, p' els camins d' una verdadera cultura,

Pero aixó no vol dir que tenguem que abandonar lo esencialment nostro, lo tipic; se pot emprende l' avenc, sensa despullarse de tot lo propi, pero sempre sensa desfalliments, anar cap an el nostro ideal, igual o distint d' els altres, pero nostro, amb el sagell de sa nostra personalitat.

Impresió

(Devant sa traça)

PER entre s' entoldada de ses paperines se vey a de lo milló sa gent que, com una magrana, anava y venía gojosa y satisfeta. Totes ses cares duyen retratada s' alegría, es saborino de sa satisfacció may sentida, que aquell vespre se respirava per tots el carrès de Palma.

Pareixía qu' havíam despertat dins un mon desconegut replé d' oxígeno.

De pronta se sent un trò formidable. Sa gent romp amb un crit infernal y corre de cap allâ sempentetjant els de derrera an els qui corrién devant. Aquets s' aturen en sec tot espantats. ¿Què es lo que 'ls ha fet suspendre s' investida? No ho sé...

D' allá lluny se veu una clarcat grisa, blavenca, y se senten cruixits d' ossos que 's rompen.

Una serp de foch, amb dèu mil boques s' obri pas y avansa rapidament per entre sa fosca d' es fuyatge y branques d' els arbres. Per aquí ahont passa sembra s' espant y sa consternació. Infants qui ploren, dones qui criden... homos qui corren.

Es el monstre de l' Apocalipsis destruint s' humanitat...!

Y corre, y tant com avansa arrastra derrera ell sa gent alocada, qu' abans fugía despavorida, atronant s' espay amb una cridoria infernal y deixant es poble dins un nigul de fum de sofre cremada.

G. CARBONELL.

Carta uberta

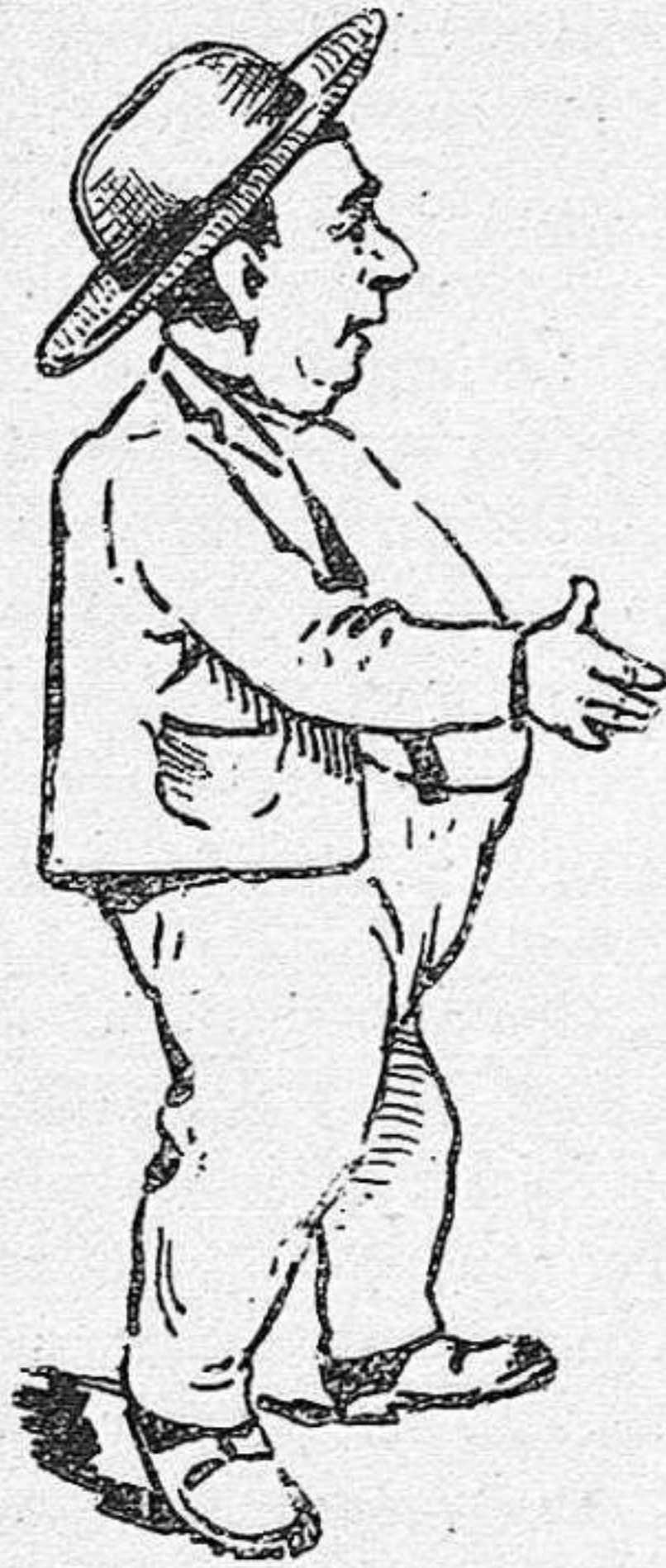
Sr. D. Quervacio Grajonera del Fomercio
à Barcelona.

Palma Agosto 1902.

ESTIMAT amic: ¡ja no hi ha remey!... Vos-tés, es del progrès (malahit sia) han gonyat... no ha valgut res, ni sa tradició ni s' histori ni s' *hiquiene*, sí senyor, s' *hiquiene*, no riga, no. És reformadós han fet es seu cap envant y patapum!!! son caigudes ses primeres pedres d' aquelles murades que guarden tants de recorts an els homos com jo d' orde y de ca-séua. Vosté ja ho sap.

Perque a mi que no 'm venguen amb tonteries ò en *rumansus* que diu V. y ningú em farà creure que això de tomâ ses murades sia millô per ciutat: «que 's aires correrán més... que mos *ensanxaran* etc. etc. ¡Ay senyô! Farses, mentides.. rabi a tot lo vey..! Això y res més. Vet si no 's millô, que no corren tant els aires y axí no mos ne vendran de dolents; y s' ensanxe sap que mos durá? Gent forastera que no sabem de quines egos venen y que ni ha molts que no van a missa, amb ses seues costums estranyes tant diferents de ses nostres d' en temps primê.

Y no dic res de lo desamparats que quedariem demá qu' es fransés o s' alemany volgues vení a prendermos. Ja 'u diu don Francisco, aquell capitá retirat que V. va coneixe a cameua: *Dame V. un recinto amurallado*

con buenos cañones y yo le respondo con mis charreteras de las vidas y haciendas de esta ciudad. Y que en té de rahó aquel homonet que va essê a sa guerra d' Africa y sap lo que 's pesca.

Tot cau, tot se 'n va, tot desapareix y no mes queda sa polissonada y unes pintures noves que ningú les entén y que diuen que son modernistes.

Sap si a mi m' haguessen deixat parlâ quant tiraren se primera pedra: No 's figur, poques paraules y ben dites. *Suspendit*, els higuera dit, *estos golpes crue-*

les sobre estas piedracitas ¡ay! que nos defienden del extranjero. Considerat su hermosura, considerat que aqui tienen su sustento los puchas, los que viven en las casas matas y los pobres corderos del valle que ningun mal os han hecho. Si tomâis las murallas ¿londe iran á pasear los viecos, los saserdotes que suman sentados en las troneras (¡pobre quente!) y las señoras de casa buena que ya son viecas?

Ja ho haguessem vist lo que m' haurien contestat llevoneses aquets... modernistes.

Jo no hi vaig volê anâ a presenciâ sa siri-moni. Pero ben dematinet vaig volê anâ a veure es lloc de sa catástrofe, y es meu cô plorava, senyô Gervasi, considerant es despoco que havien de consumâ es decapvespre; y en confiansa le hi dic, dissimuladament me vaig acostâ a poc a poc a sa pedra senyalada per essê la *primera piedra* y, le vaig besâ y par que en aquell moment solemne

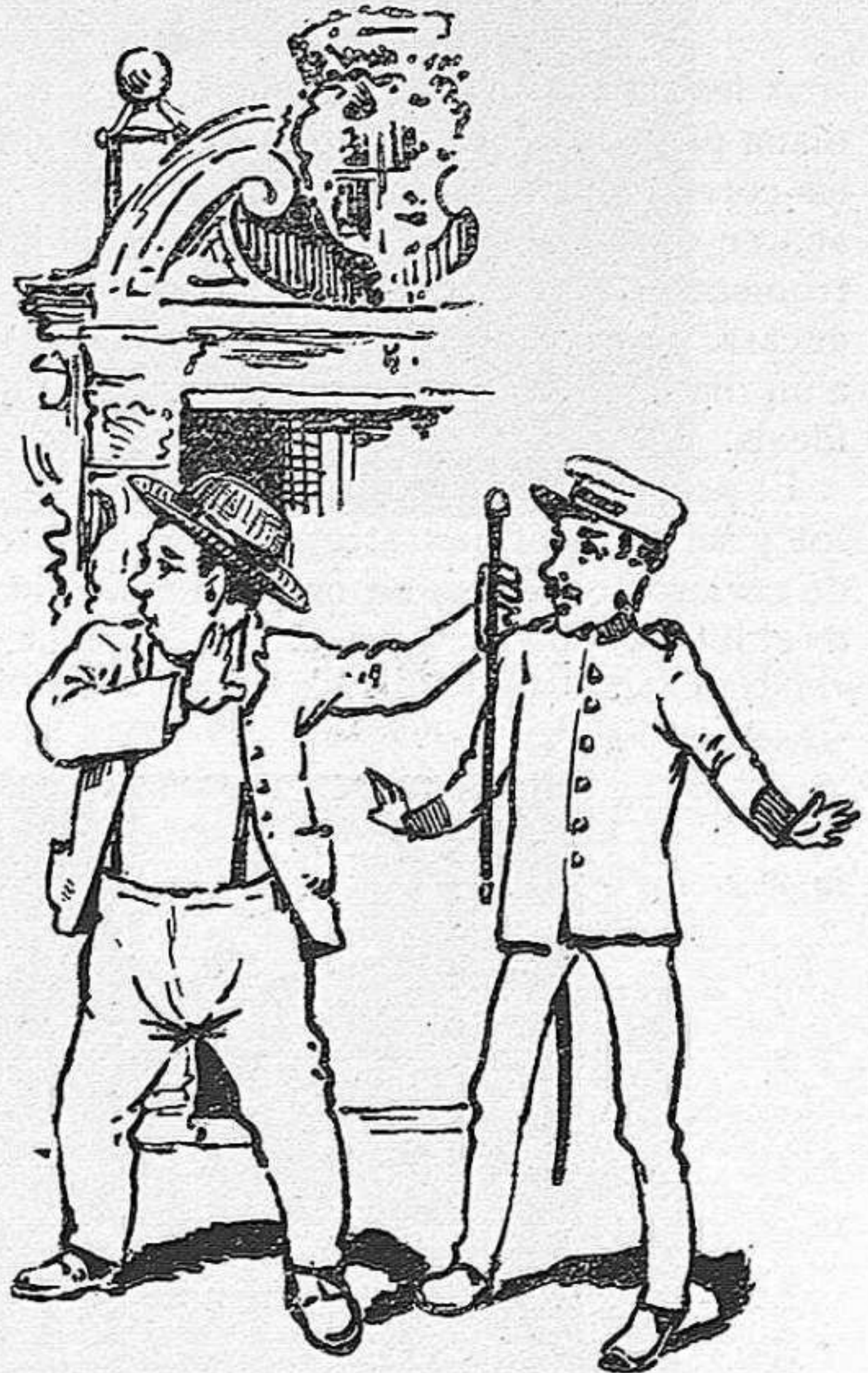
sa pedra me digués, *Mandilego, vèngame!!!* mentres que ses tapareres mogudes per s'oratge matinal semblava que 'm donasen s'adeu de desconhort d'un vey amic que ja está dins s'agonia.

¡Ay Déu méu..! Ahont anam Niho sé, niho vuy sebre. Elestresidat, *quènero chico*, pal·là en forasté, velocipidos y autovòbils, poc respecte a son pare, poca religió y llibertat d'imprenta, d'ensenyansa y d'altres coses mes farestes.. y ¡ala! *abaco las murallas* perque hi haja mes gent y es mal se fassa més gròs. ¡Sinverguenses, mequetrefes!... Y tot será fins que 'l Senyò se cansi y mos envii foc del cel qu' mos porific. ¡Quin temps era aquell que els homos de qui-fa-fe conservaven ses costums antigues... per Nadal s'endiòt, per Pasco panades y dijunis en sa corema... vivien felissos y tranquils. Un homo com jo ja ha de viure retirat, no 's pot posà en res, ni res pot essè. Axí es que s'altre dia vaig dí a sa dona «Tomasa, treu sa vara. Jo no puc decorosament sancionà *el derribo* essent alcalde de barrio ni un día mes.» Me vest, m'encamin cap a la Sala y vaig fè *entrego* d'es símbol d'una

autoritat que ja no se respecta. Me crega senyò Gervasi, no sé que será de noltros. ¿Ahont arribarem? Sols Déu heu sap.

Que la Sanc preciosa mos inllomin a tots y el conservi bò axí com hei está y heu desitja son afectissim amic y company de feina *que lo soy*

Perantoni Mandilego.

P. D. La Senyora Tomasa me 'ncarrega li demani(perque V. ja sap lo molt aficionada qu' es a pal·là en propiedat) com ha de dí en sorti de ciutat lo que antes deyen "ana a fora porta". D'es romatic va millò desde que le *trattu* una senyora forastera que viu a s'hort des Ca, que té molt bones mans per sesfregues, y el saluda juntament en D. Francisco que es un des pocs que pensen conforme.

Vale:

Per sa copia

F. de P. A.

Ses festes de ses Murades

DIANA

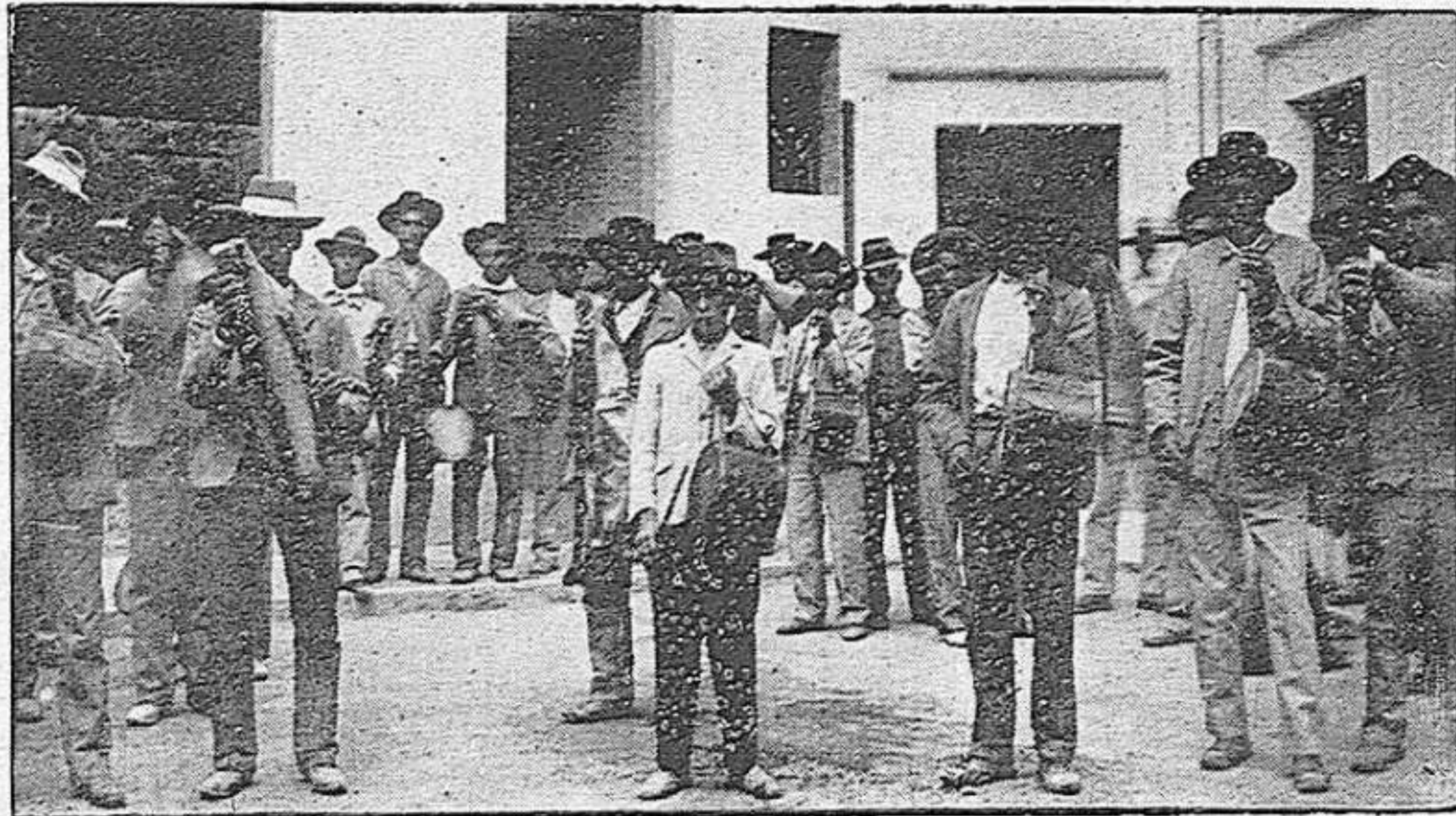
A les sis d' el matí de diumenge se tocá diana per una corantena de xeremies amb els corresponents tamborinos qui, a pareyes anaren espargint els alegres sons de sos instruments p' els carrês de la ciutat dormida encara, de la ciutat ditxosa qui despertava a un día de gloria y de triomf d' els seus ideals.

El primer número d' el programa, amb tot y ser tan matiner atreguè bon número de curiosos qui deixaren prest sa comoditat d' el llit per poder gosà d' un espectacle

sinteressades emissions de bonos an els pobres.

A la caridad oficial, may desmentida s' uní la de multítut de corporacions, societats y particulàs, qui amb desprendiment y generosidad qu' els honra contribuiren a qu' els necessitats no tenguessen res a mancà en día tan senyalat.

Qui oferí crescut número de *vales* per pa, qui per arròs, qui en metálic, y no faltá fins y tot sa caridad filosòfica d' algú qu' oferí en lloc d' els articles de primera necessitat, altres complementos que tornaren confortant y fins regalada sa taula d' el pobre, que té

Grupo de xeremiês dins la Sala.—Trem pant els instruments.

qui enclovía un usatge clásic de sa nostra terra y per poder comensà a viure mes prest el día de goig, de lo qu' es bona prova l' animació que d' aque' la hora comensá a bullí.

No va essé una diana brillant ni fastuosa, pero sí una representació en gran escala d' un número tipic y pintoresc de ses nostres festes tradicionals.

REPARTIMENT DE BONOS

Els bons sentiments d' el poble de Palma quedaren demostrats amb les moltes y de-

ordinariament mes de deficient y trista que de satisfent y duguedora.

L' Ajuntament acceptá tals ofertes, agra-hintles en nom d' els afavorits y s' encarregá de repartir els bonos y canviarlos en especies. A la sala acudiren amb tal motiu mes de dos mil pobres... dos mil desgraciats que en día de regalo y expansió p' els altres, pogueren sebre ahont acudí per satisfê les seves necessitats.

Diriem que fou un espectacle hermós de la caritat, però amb la condició de que 's sovintetjás.

Els xeremiés recorreguent el carrê de Sant Miquel.

FESTIVAL INFANTIL

Una altre manifestació més hermosa, si 's vol, més tendre y més plausible de la caritat, que la que deixam ressenyada va essê

despresa oferta de dita corporació y d'alguns particulâs un raig de consol que mitigâs les tendres penes, tal volta inconscients encara, però inmerescudes.

Se feu la repartició de més d'un milenâ

Grupo d'infants sortint d'el Teatre Líric, el día de sa repartició de juguetes.

l'acte que l'Ajuntament celebrá diumenge dematí en el Teatro Líric.

Un sens fí de nins y nines pobres, els deshereuats de naixement, trobaren en la

de juguetes, qui convertien l'escenari en una sucursal del desitjat Ram, ura fira per ells, solament per ells qui antany miraven amb ulls de trista enveja als altres, els nins

acomodats, venguent de la fira radiants, carregats de juguetes.....

Sa festa fou hermosa de veres.

Una cinquantena de senyoretetes amb una sollicitut meritoria se encarregaren de la noble tasca repartint amb carinyo l s respectives sorts an els petitons, qui agrahien riallers el favô com s' agraiexen les caricies de mare...

Hermosa festa.

EN LA CAIXA D' AHORROS

El diumenje demati, sa fé sa repartició de plagues de cinq pessetes an els cent atlots y atlotes qu' aprenquin un ofici.

Presidí s' acte el senyor Bisbe qui va entregá deu reals mes per afegir a cada plagueta.

De dita repartició varem treure varies instantáneas, però les males condicions de sa llum, va fer que sortissin molt dificultoses, impublicables.

SENYORETA D.ª MARIA WEYLER

Sa figura de sa fiya d' el general Weyler ha estat una de ses que més han resaltat durant aquestes passades festes.

Sa representació del seu pare qu' ella duya lí han dat el siti preferent en la major part de ses festes.

D.ª Maria Weyler.

Grupo d' invitats an el derribo de sa primera pedra: S' hi veu el Capitá General, el General Governador, don Guillem Moragues y els senyors Pascual, Font y Granada.

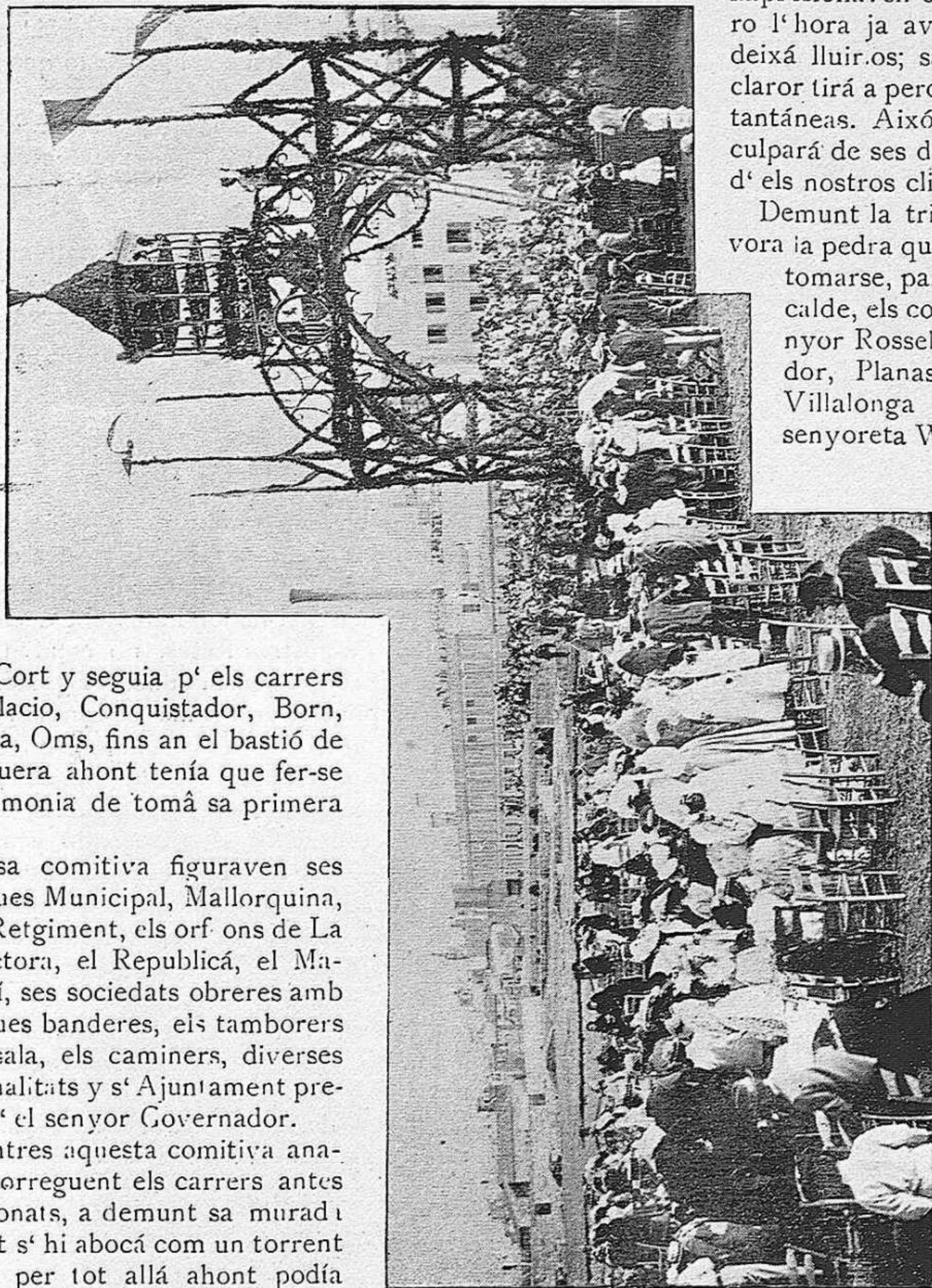
Á TOMÁ SA PRIMERA PEDRA

A les cinc d'el capvespre sa plassa de Cort s'anava omplint de gom en gom y dins la Sala s'estava arreglant sa comitiva que al tocar les cinc y mitja sortia a sa plas-

rada, acompanyada de s'alcalde, ses músicas romperen a tocar, de demunt s'arc de triomf, aixecat a s'entrada, sortiren coloms a balquena, el públic aplaudia amb entusiasme y les iglesies llansaven al aire ses campanes goijoses.

Infinitat de fotógrafos impresionaven clichés, pero l' hora ja avansada no deixá lluir. os; sa falta de claror tirá a perdre les instantáneas. Aixó mos disculpará de ses deficiències d' els nostros clichés.

Demunt la tribuna, devora ia pedra que havia de tomarse, parlaren l'alcalde, els concejals senyor Rosselló y Cazaador, Planas, Roca y Villalonga (A). y la senyoreta Weyler qui

sa de Cort y seguia p' els carrers de Palacio, Conquistador, Born, Rambla, Oms, fins an el bastió de Zanoguera ahont tenia que fer-se sa cerimonia de tomá sa primera pedra.

A sa comitiva figuraven ses músiques Municipal, Mallorquina, d' es Retgiment, els orfons de La Protectora, el Republicá, el Mallorquí, ses societats obreres amb ses seues banderes, els tamborers de la sala, els caminers, diverses personalitats y s' Ajuntament presidit p' el senyor Governador.

Mentres aquesta comitiva anava recorreuent els carrers antes mencionats, a demunt sa muradisa gent s' hi abocá com un torrent humá; per tot allá ahont podia dominarse el lloc de la cerimonia hei havia gent, y els terrats de les cases veinades s' omplien de gent y demunt el bastió era ja tanta que tomá les posts que marcaven les tribunes, omplint-ho tot.

Quant la senyoreta María Weyler, en representació d' el seu pare, entrá dins la mu-

demonstrá els desitjos de que sa tomada de ses murades influís d' una manera pronta en el progrés de sa nostra ciutat.

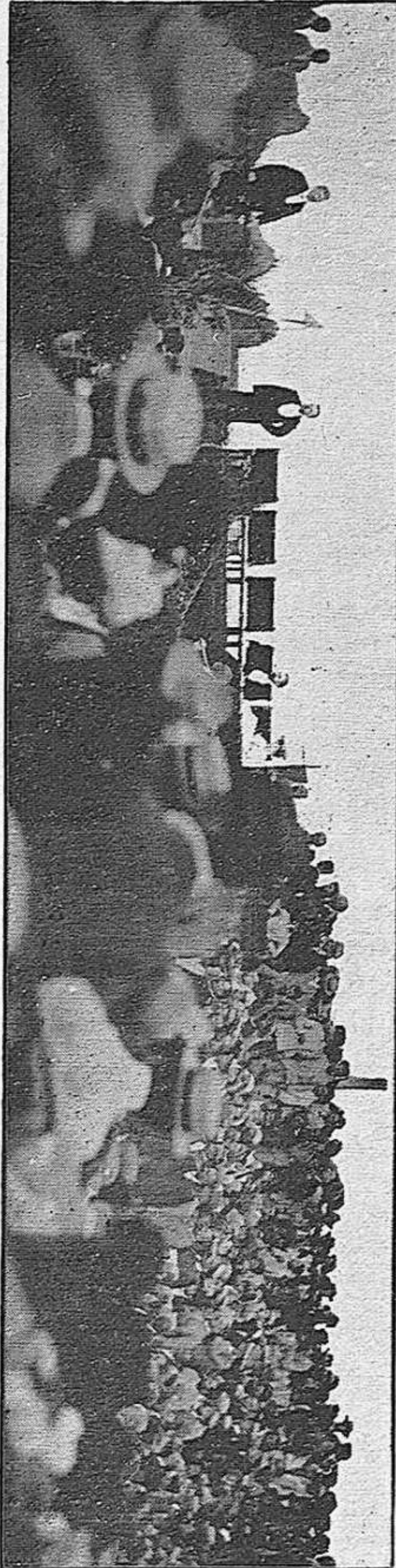
Després la senyoreta Weyler ajudada d' el arquitecto municipal va tomar sa primera

Instantánea d' el senyor Moragas
En el baluart de Zanoguera. — Moment antes de tomar sa primera pedra.

pedra, qui fou després trasladada amb comitiva a Cort, essent colocada dins la tribuna convertida amb alegòric jardí.

fatxada de la Sala, el jardí de la Glorieta, s'arc de *Mar y Tierra*, s'electricidad de Ahlemeyer, s'arc de s' *Econòmica* y els carrers de Conquistador, Colon y San Miguel.

En el baluart de Zanoguera.—L'Alcalde dirigint sa paraula an es públic.

Just anterior a l'orador el Sr. Riera

ILUMINACIONES Y ADORNOS

A la nit, devers les set y mitja comensaren a encendre's ses iluminacions d'els carrers y de ses fatxades y una gentada inmensa s'espargí p'els carrers per contemplarles. Ses que cridaren més l'atenció foren, sa

RETRETA CICLISTA

An els ciclistes mai s'els-e crida que no responguin amb molt més de lo que s'els-e demana.

Sa retreta ciclista fou una bona prova de la vida y d'el entusiasme que senten els ciclistes per tot lo que siga el progrés de Palma.

El desfile de ses cinquante màquines adornades amb farolets a la veneciana y d'els autòmovils que els acompanyaren també adornats, fou presenciat per més de 15.000 persones.

EL TE-DEUM

El poble deu també un agraïment á les autoritats y com a tal a la nostra eclesiástica, per haver contribuït amb sa presencia y oferiments al major lluhiment d'els actes oficials de nostres festes, no escatimant ses molesties qu' aquesta adhesió significa.

Cumplint el programa se cantá el dilluns dematí a la Sèu un solemne Te-Deum en acció de gracies p'el fet que tots celebrem.

Hi assistiren totes les autoritats; l' Ajuntament presidit p' el governadó y assistint el batle y bon número de regidors; la Diputació amb son president; el Capitá general, el General governadó; el delegat d' Hisenda, l' Inspectô de primera ensenyansa y molts d' altres invitats.

Presidía el cor el senyor Bisbe.

A les onze en punt hei hagué repicada general de campanes, comensant poc després la cerimonia, cantantse el Te-Deum d' el mestre Sr. Tortell.

DECLARACIÓ DE FILLS ILUSTRES

Dos noms hi havia qu' afegí a la galeria de Fills Ilustres d' el nostre Ajuntament en prova d' agraïment p' els esforços fets per conseguir el desig d' el poble en l' assunt murades, y eren el d' el Senyor Conte de Sant Simón y el de l' enginyer D. Eusebio Estadés, endemès d' els d' el general Weyler y de D. Antoni Maura, que ja hi figuraven.

Il·lustració Mallorquina

L'acte fou celebrat també el dilluns a mig dia en el Saló de sessions, resplendent de senyores y senyoretas y de distingides personalitats. La bellesa y el talent hi estigueren representats.

dros; originals, el de D. Eusebio Estada de D. Ricardo Anckermann y el d'el Conte de Sant Simón d'el nostre amic el jove pintor D. Vicens Furió.

D'els discursos de proclamació s'enca-

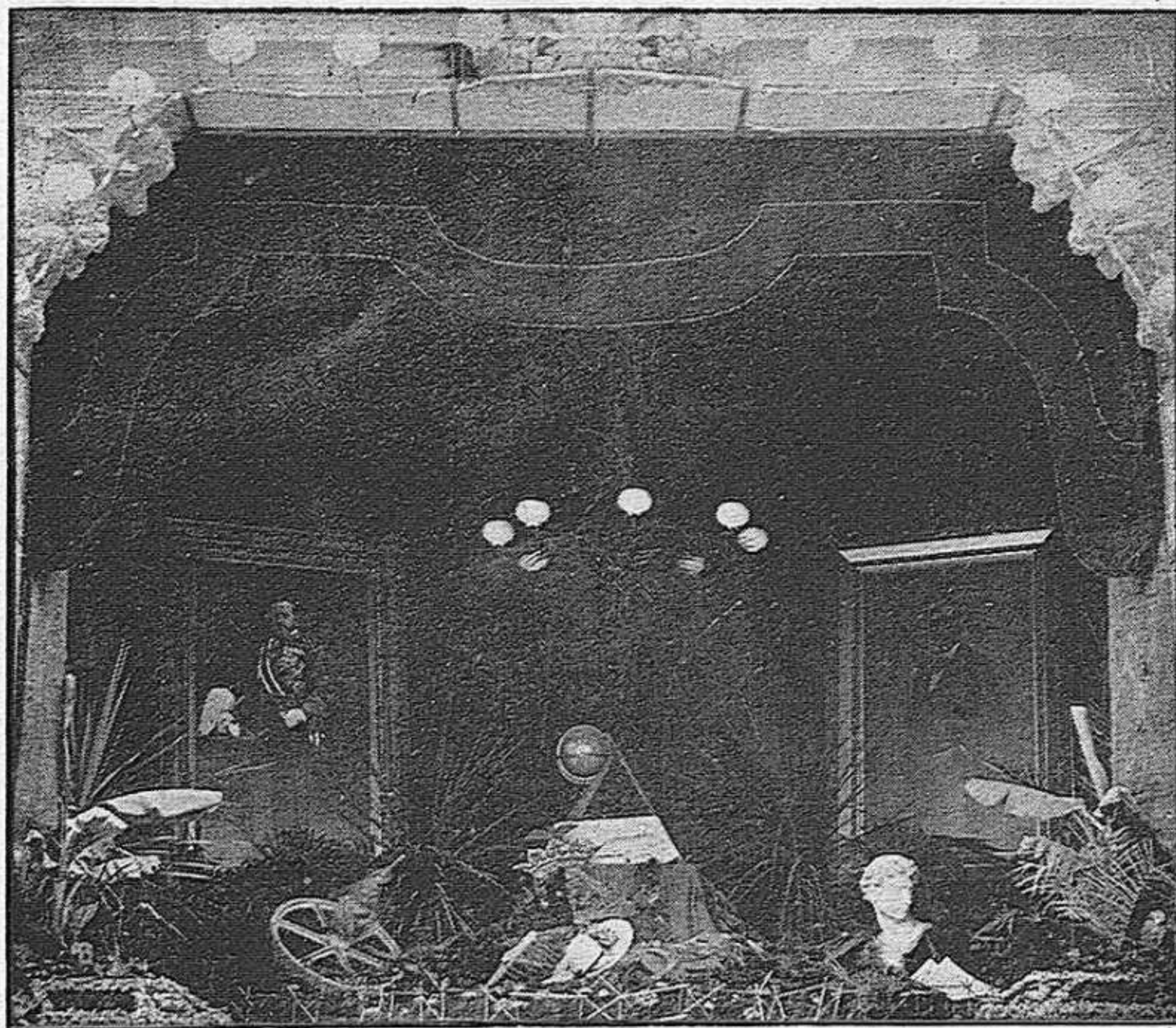
Instantánea d'el seny. r M. Moataner

En el baluart de Zanoguera. —El secretari de s'Ajuntament lletgint sa R. O. concedint podê tomâ ses murades. —Sa taula de sa premsa.

També acudí a presenciar l'acte nombrós públic de totes les classes socials.

Les autoritats ocuparen sos respectius llocs y oberta la sessió p'el Sr. Governadó se destaparen els retratos d'els festetjats, entre forts aplausos als autors d'els qua-

rregaren, d'el primê l'esquisit escriptô Don Gabriel Alomar qui 'l lletgí en mallorquí alcansant son trabay fort premi d'aplausos d'els concurrents; y pronunciá en castellá el d'el Conte de Sant Simón nostre distingit amic el notable literat y cap-pare d'els

Sa tribuna de la Sala, després de posar-hi sa primera pedra tomada, de ses murades.

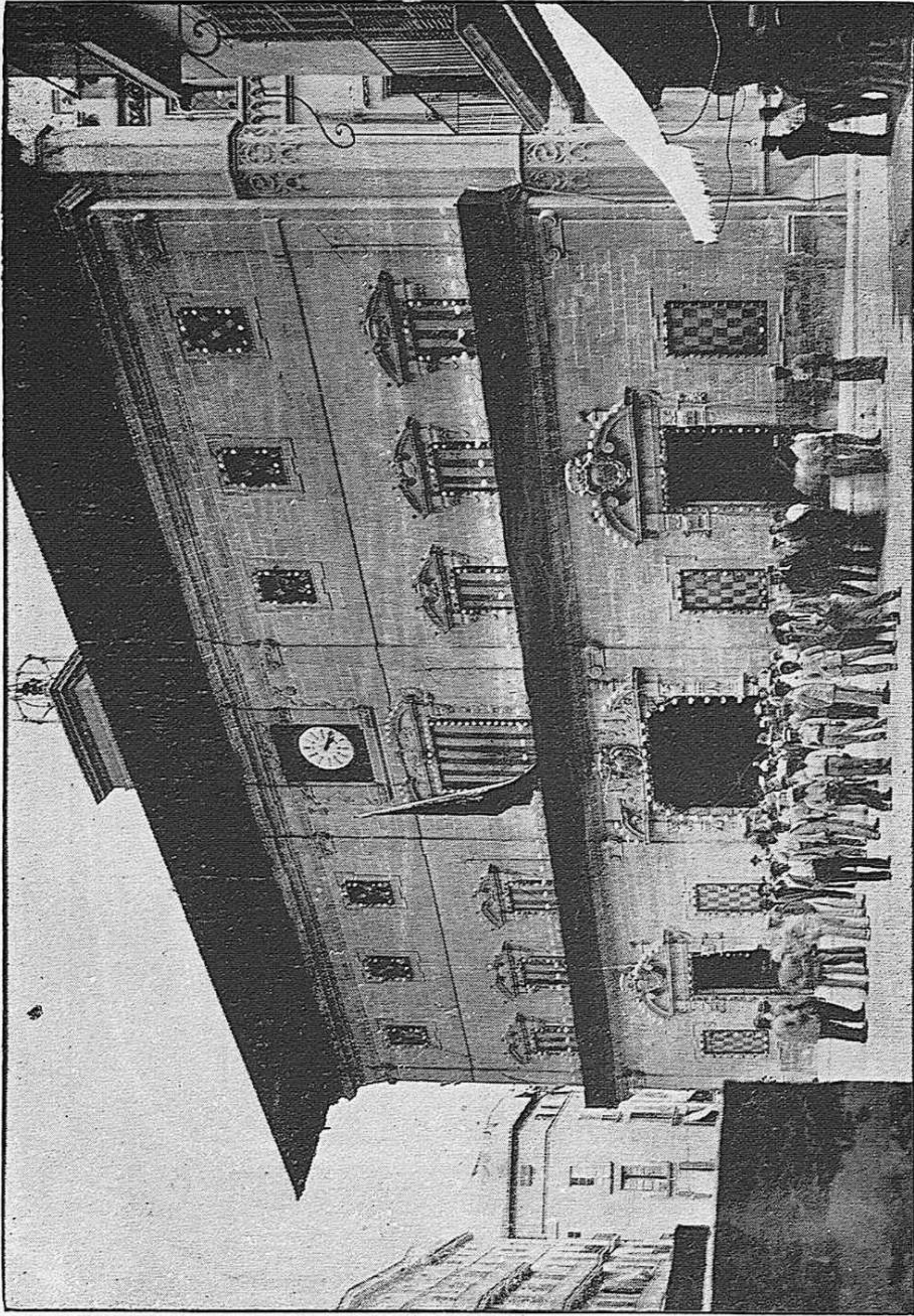
escriptors mallorquins D. Miquel S. Oliver, amb els aplausos de quin discurs acabá l'acte.

SA NOVILLADA

Era un número fora d'el programa y encara que no estiguem conforme en certes co-

dia, pues distreien a molts, aimadors sempre de sa bellesa.

En *Moreno*, es torero més simpátic que trepitjá sa nostra plassa, sempre ganós de trabayar, fou l'héroe d'el decapvespre com-e torero y com empresari: una entrada com s' en veuen poques y dos toros morts de

Sa Casa Consistorial adornada.

ses d'els toros li donam cabuda per haver estat una festa molt concorreguda y molt brillant.

La presidía la senyoreta María Weyler acompanyada d'un floret d'atlotes que donaven les dotze; eran perjudicials per sa li-

dues estocades, endemés d'una guyeta que li regalá sa presidenta senyoreta Weyler.

ELS FOCS ARTIFICIALS

Tota l'ampla esplanada del Moll, dins els barcos, a terrats y a balcons, demunt sa

Il·lustració Mallorquina

murada, per tot allà ahont abarcava sa vista el día d' els focs, dilluns a vespre, y ajudats p' el reflector elèctric d' el *Balear* es podia veure a una inmensa gentada que tot heu omplia.

Se calculava que passaven de 40.000 les persones que havien anat a veure els focs, qu' agradaren fort ferm, acabant devers les deu y mitja amb un monumental arc de llums ahont ressaltava amb lletres de claror *Palma agradecida por el derribo de las murallas.*

ENTREGA DE SA PIQUETA

Una comissió de l' Ajuntament, presidida p' el Sr. Batle, passá dimars dematí a visitar a la distingida y simpática senyoreta doña María Weyler per ferli l' entrega oficial de sa piqueta que serví en l' acte de tomâ sa primera pedra de ses murades. ¶

S' arc de «Mar y Tierra»

Entrada an el passig d' el Born.

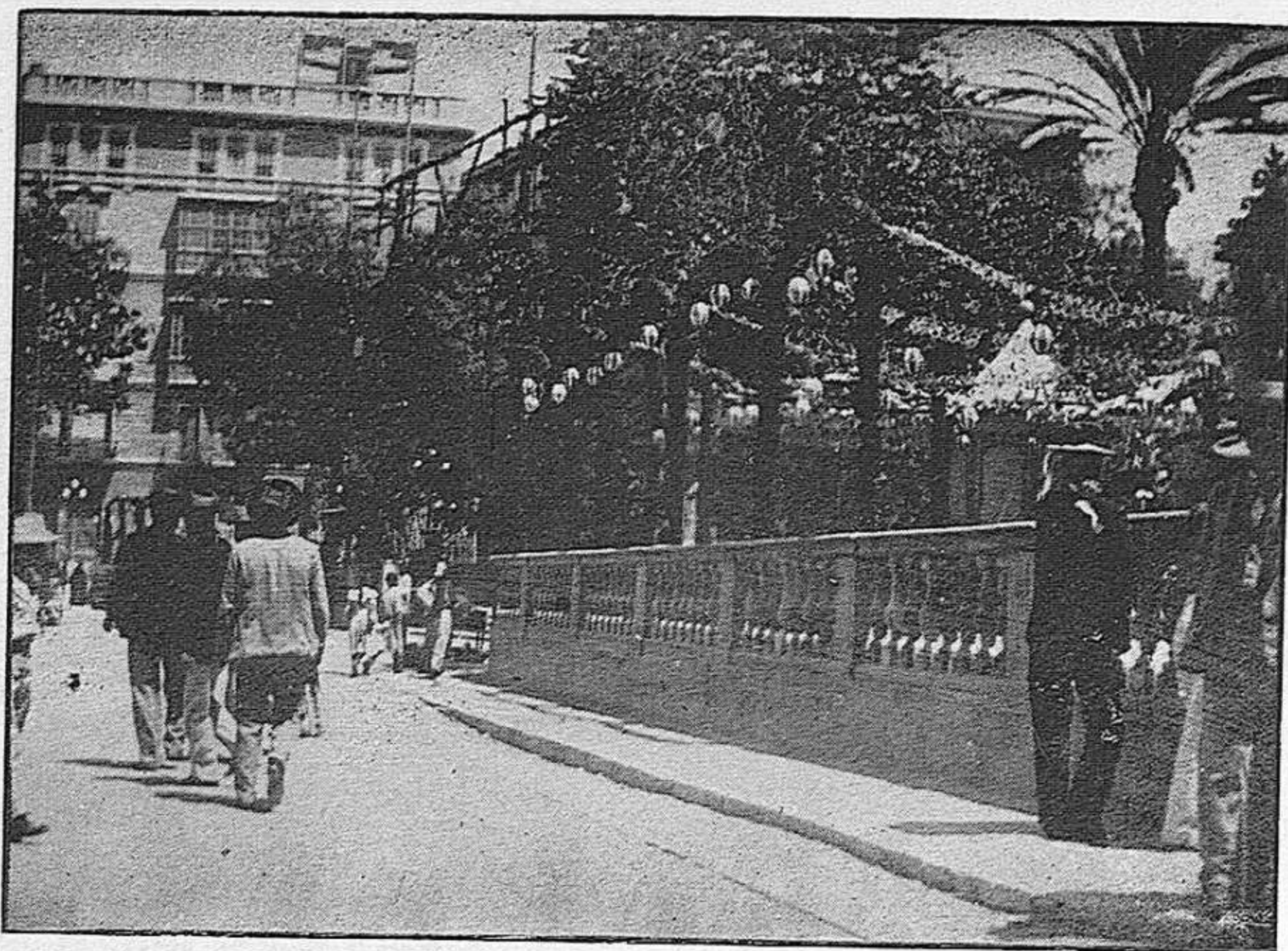
Es carrê de Conquistador, adornat.

Sa Comissió fou rebuda per la senyoreta Weyler, acompanyada de D. Eusebio Estada y D. Pedro M. Granada.

Al acte hi assistiren distingides senyorettes y conegudes personalitats.

El Batle, senyor Rosselló y Gómez pronunciá breus paraules suplicantli en nom de l' Ajuntament se dignás acceptar l' oferiment, com-e record de l' acte celebrat el diumenge, remittintlehi a son pare el general Weyler en prova de gratitut p' els trabais qu' ha duit a terme per conseguí l' aspiració d' el poble.

La senyore'a Weyler, amb facilitat de paraula contestá en frases d' agrahiment p' el poble y per l' Ajuntament qu' el representa, per totes les atencions tengudes amb

El jardí de la Glorieta, adornat per ses festes.

son pare y amb ella, donant després alguns vives.

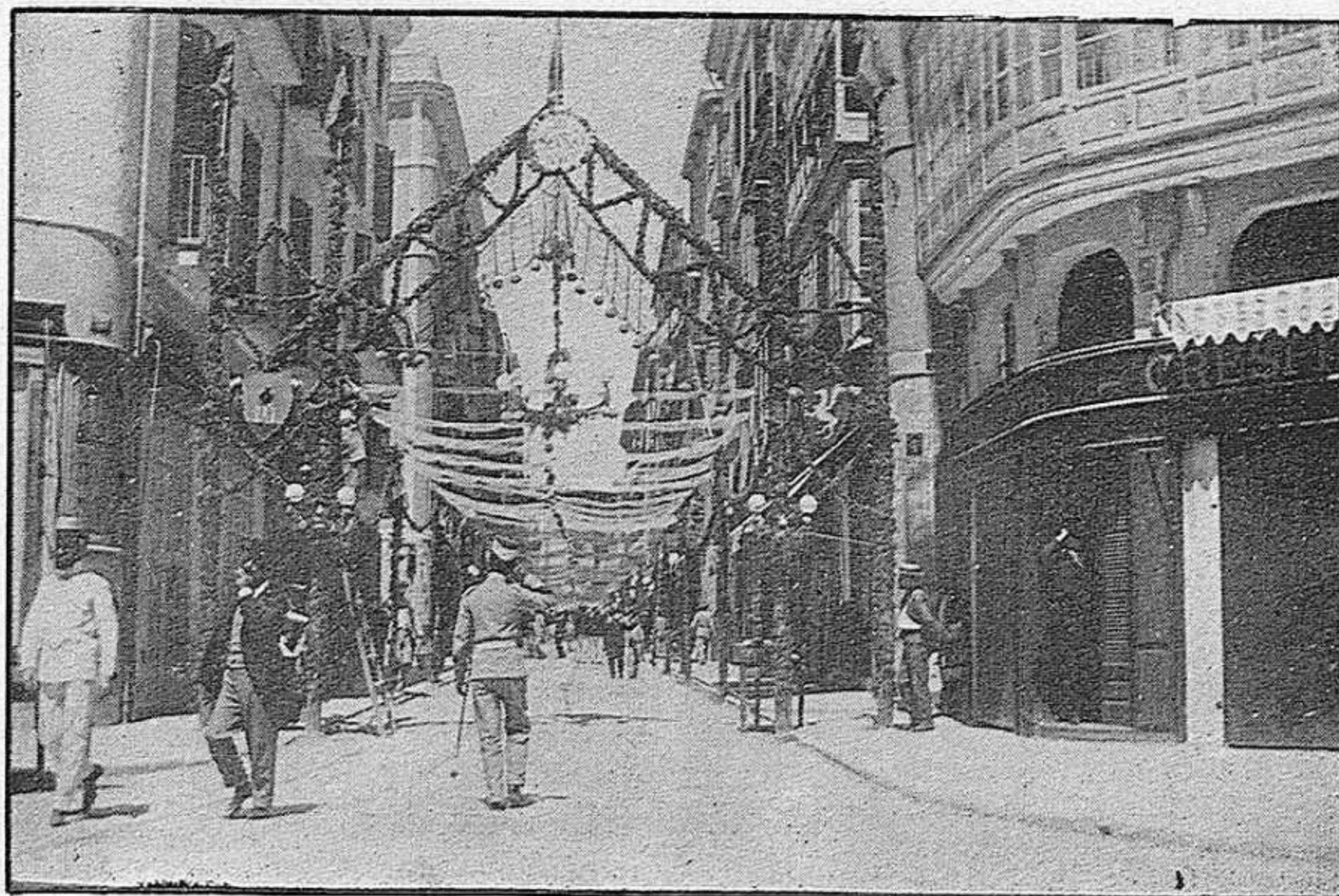
Los assistents foren obsequiats amb un *lunch*.

S' ESCOLA MODELO

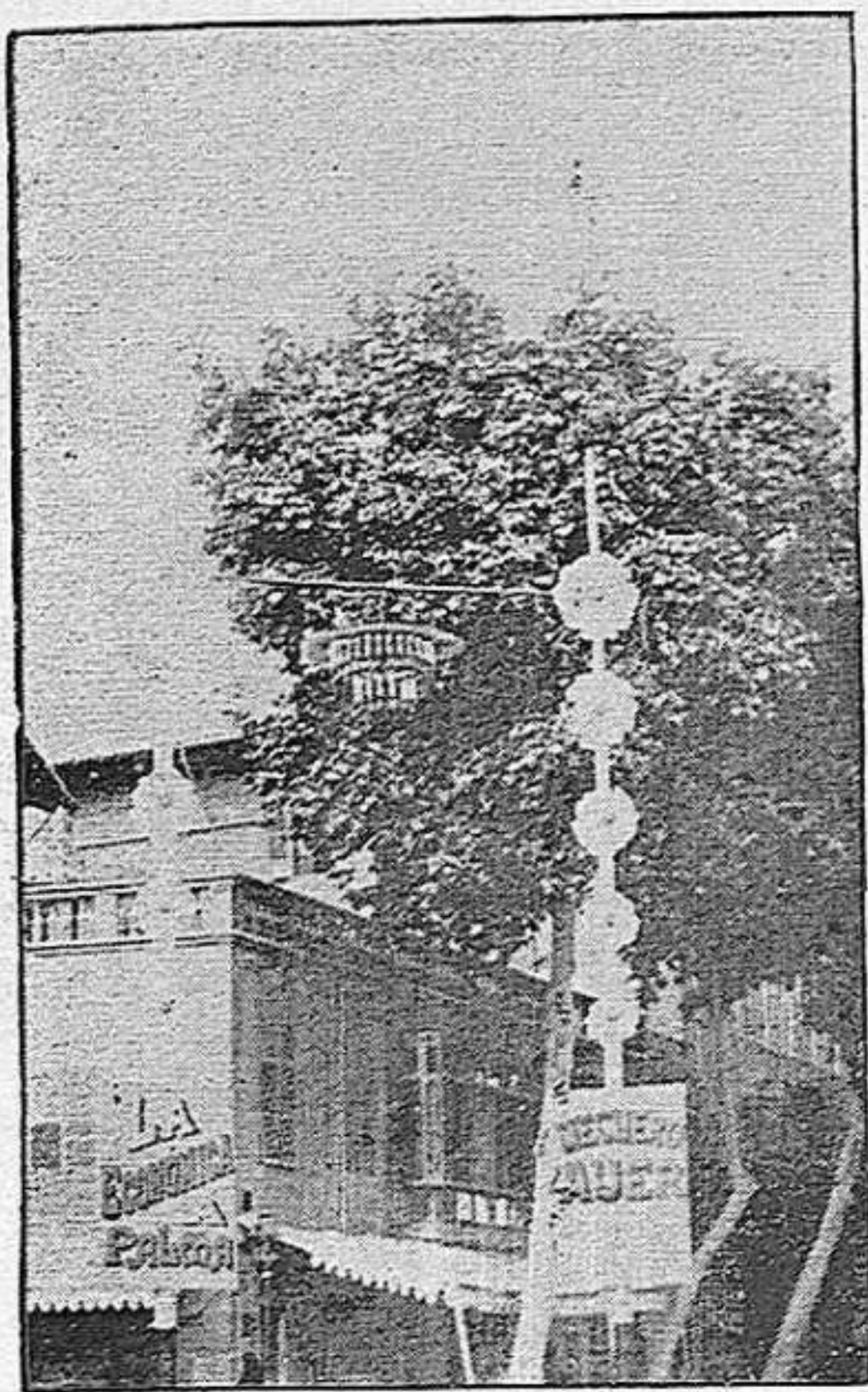
Un altre acte digne d' el poble de Palma es sa colocació de sa primera pedra que se tomá de ses murades per essê sa primera en sa construcció d' una escola modelo a sa

plassa de Juanot Colom, quina cerimonia se verificá dimars decapvespre amb asistencia de s' Ajuntament presidit p'es batle, senyor Rosselló y Gómez, d' el Governadó, senyor Espanya, d'el Bisbe, senyor Campins, de varis diputats y de s' Inspectô de primera ensenyansa D Andreu Morey.

Després de benehida sa pedra p' el Bisbe, qui anava de pontifical, acompanyat d'els canonges senyors Company, Pascual, Rot-

Adornos d' el carrê de Colón.

S'arc de s'Econòmica.

ger y Llobera, ocupá el Bisbe sa presidencia, colocant el Batle sa primera pedra en el clot ja preparat, ahont s'hi enterrá també una caixa de plom contenguent l'acta firmada per totes les autoritats presents y els representants d'els periòdics, varís números de cada un d'aquests y algunes monedes d'el monarca actual.

Dites Autoritats pronunciaren discursos encoratjadors oferint sa respectiva protec-

ció desde s'esfera en que governen y adecuadament als mèdis de que disponen.

El truy inconscient de sa gernació inmensa impedia qu'els oradors se fessen sentí del públic però els incansables reporters d'els nostros diaris, han transcrit el discurs

Declaració de fills il·lustres. - Fragment d'el salon

sos en ses interessants y actives informacions, y en tots ells se deixa veure els desig profund que tenen dites autoritats de patrocinâ tan hermosa y útil obra.

Al acte hei assistiren distingides senyores

Sa plassa de Cort, al sortir sa gent de sa declaració de fills il·lustres.

D. Eusebio Estades, nou fill il·lustre, (Retrato per Anckermann).

y hermoses senyoretas y un nombrós públic, qui aplaudí a s' arribada de sa comitiva d'Autoridats y entidats agregades qu'era esperada amb entusiasme y amb ses mateixes demostracions fou

Don Vicens Furió, pintor.

acompanyada a la Casa de la Vila, ahont l' *Orfió Republicà* doná una serenata a s' Ajuntament, estrenantse un himne a Palma amb motiu de tomarse ses murades, música d' el jove director de dit orfeó D. Francisco Morey

y lletra de nostro amic D. Benet Pons, que publicam en aquest número.

Pot está orgullós el poble de Palma d' cntrà per aquest camí en una era de regeneració y de futura grandesa,

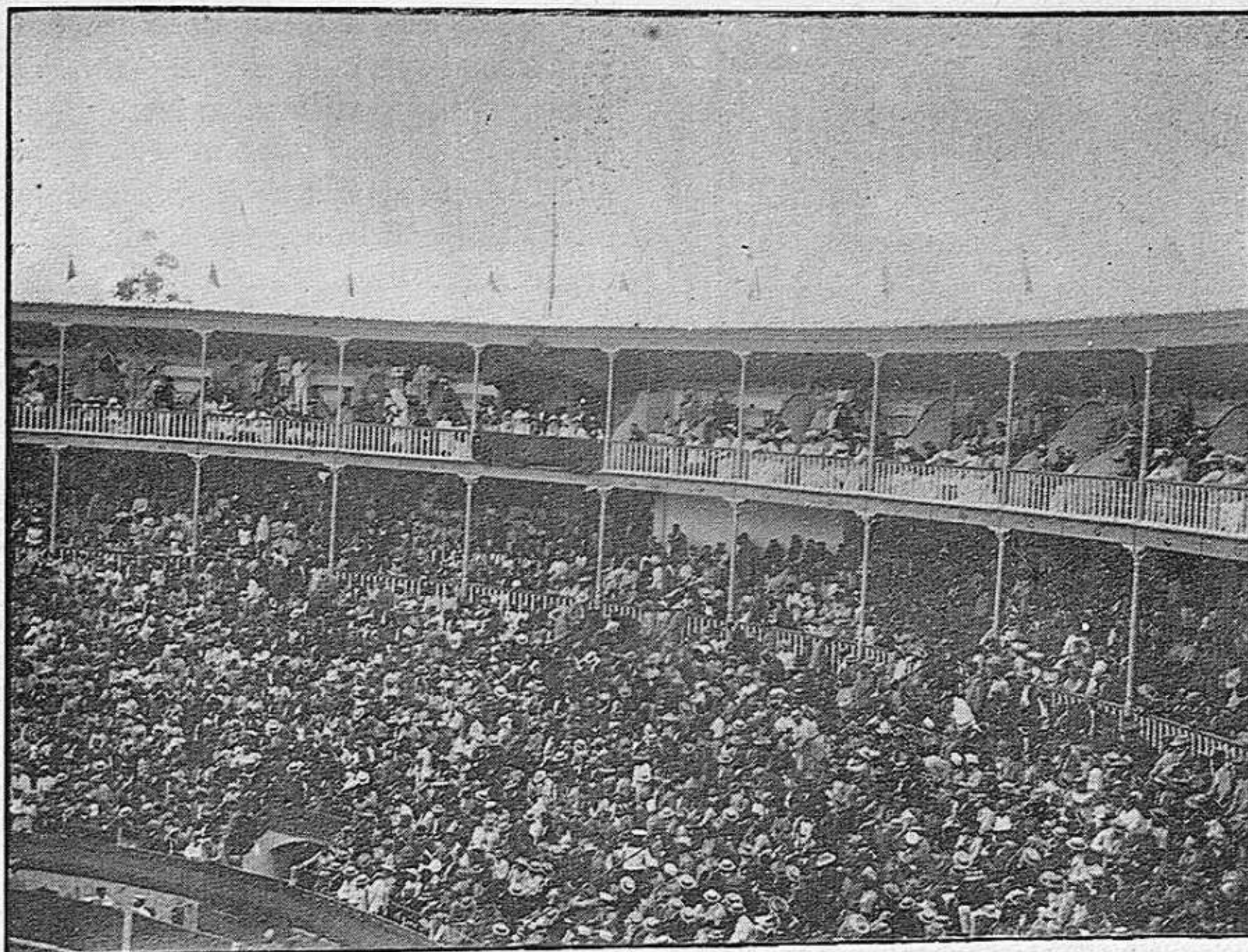
Don Ricardo Anckermann, pintor.

de la qual han p'antat la base amb la colocació de la prin.era pedra per una escola-modelo.

Així havia d' essê; amb la creació d' escoles que siguen no sols modelo entre les de sa península, sino que, com digué l'Inspector D. Andreu Morey, ho siguen també de les d' Europa.

Conte de Sant Simón, nou fill il·lustre (Retrato per Furió).

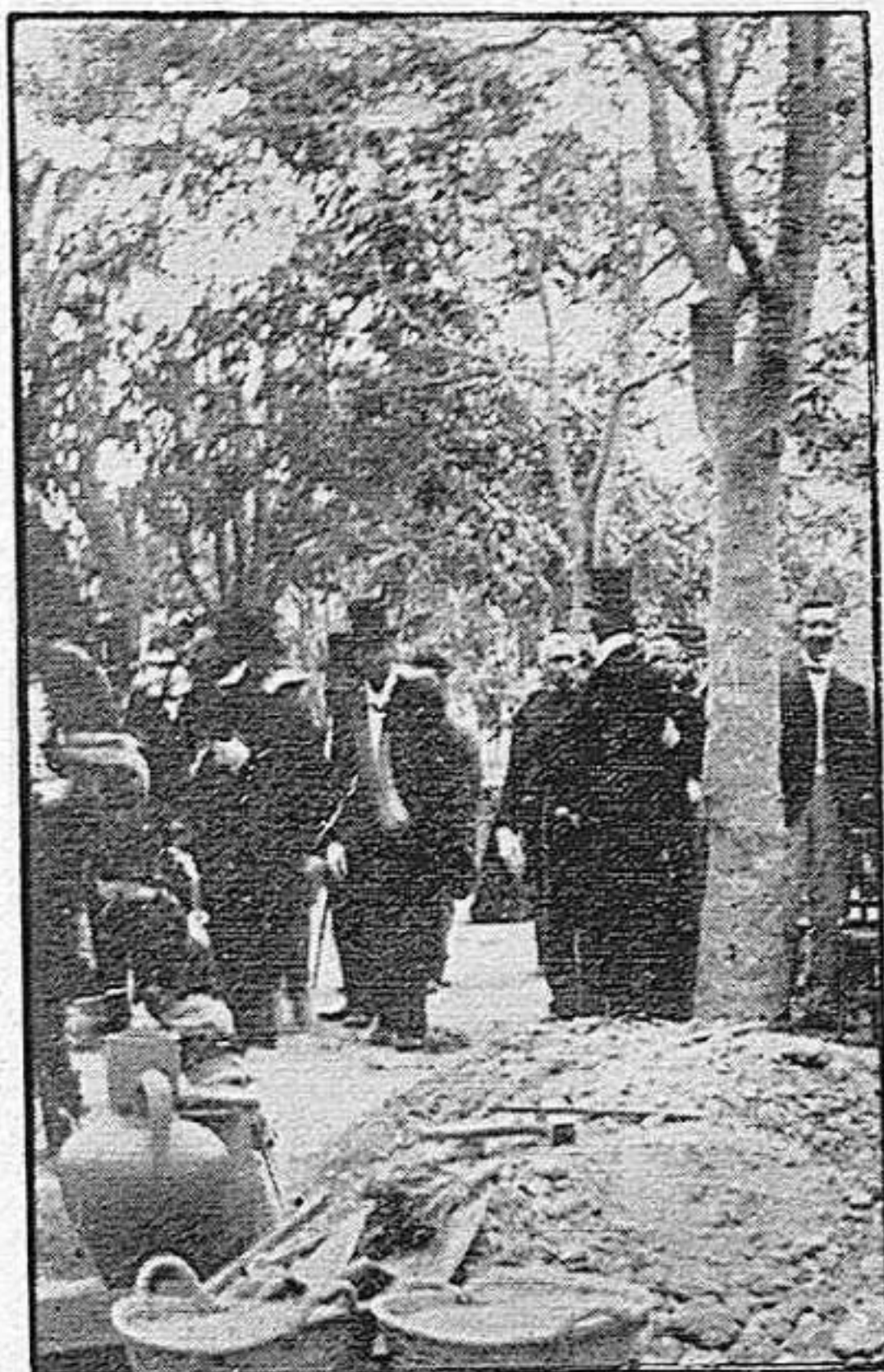

Instantànea d'el senyor M ntaner.

Tendido de s'ombra, es día de sa novillada presidida per la senyoreta Weyler.

Al felicitâ als iniciadors de l'idea los aconseyam abandonâ l'esperit d'apatia qu'ens consumeix y no deixâ de la má obra comensada amb tant d'entusiasme.

¡Guaitem als Pirineus!

S'escòla modelo. — Arribada de s'Ajuntament per sa colocació de sa primera pedra.

SA FESTA MARÍTIMA

Els dies 10, 11 y 12 del corrent varen vessar entusiasme; eren les derreries de ses festes d'el derribo y Ciutat esclatava encara d'entusiasme y de gent.

Ses fondes a mitx día havien agotat es pá y a moltes panaderies tenien que fer fornades extraordinaries.

El día 12, devers les vuit d'el vespre la

Piqueta amb que fou tomada sa primera pedra.

gent aná cap el Moll, ahont tenia que celebrarse sa festa marítima.

Sa casa d'el Club de Regatas estava brodada de farolets a la veneciana y també moltes embarcacions marcaven el seu aparejo amb tires de llumets.

Sa primera pedra de s' escola modeló.

De davant la consigna, un vaporet il·luminat sortí cap a fora remolcant una barca-sa també il·luminada y dins sa que hi tocava una música.

Tombaren es cap d' es moll y llavores comensaren a amollâ dins s'aigo llumets flotants.

El vaporet y sa barca-sa bordejaren la riba seguint amollant farolets, de modo que al cap de poc temps se veyá demunt ses

aigos una llarga filera de llumets qu' el terral s' enduya mar endins, fins a perdre-se a s' hcritzó, a sa línea indistingible de mar y cèl.

Demunt sa murada, demunt la riba era molta sa gent qui presenciaba tan hermós espectacle.

SA TRACA

De la pagesia havien devallat mils de persones per veure sa traca; de l' horta y dels pobles vehinats de ciutat també havia devallat molta de gent, y els ciutadans, també havien tirat en el carré per sa traca.

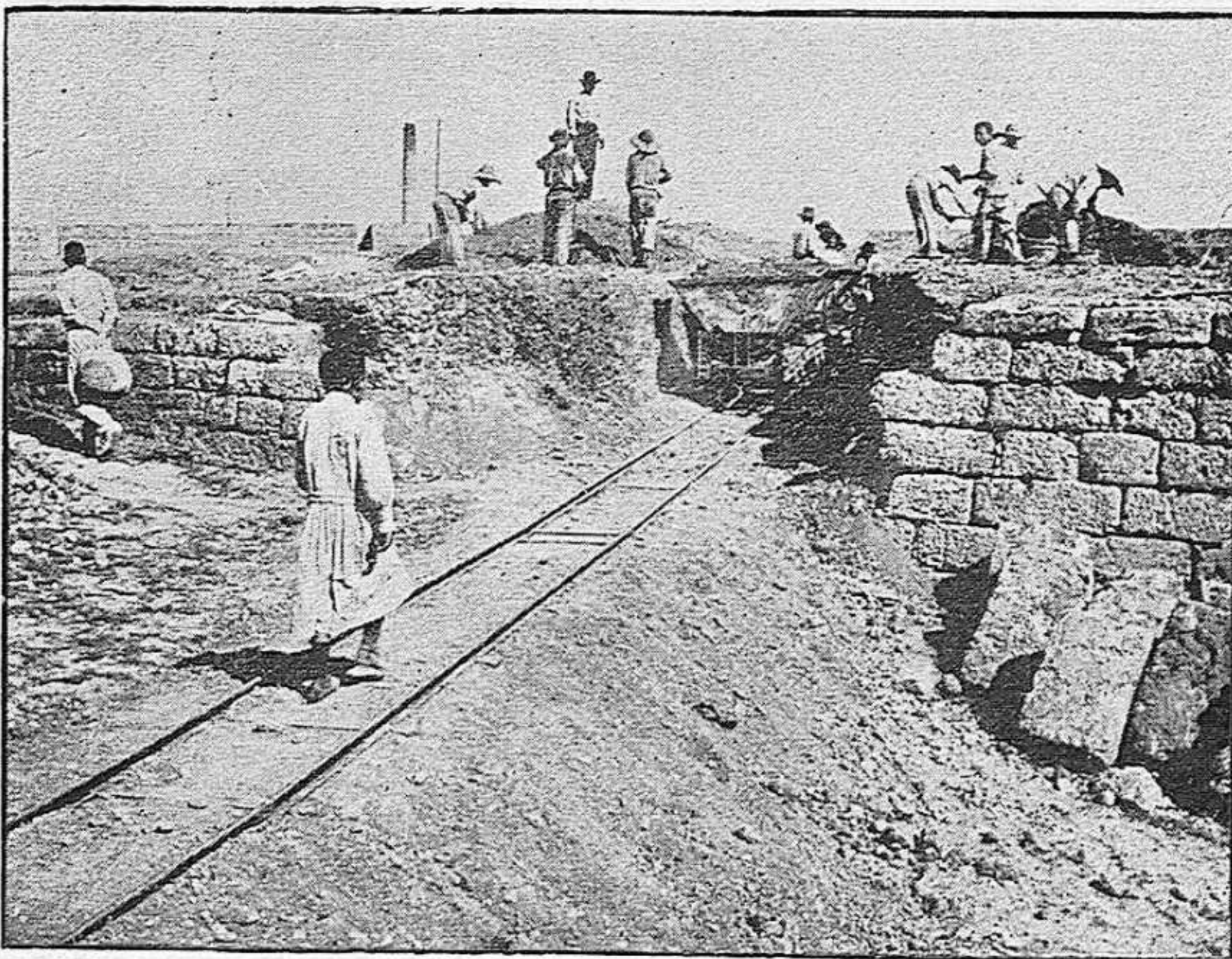
A les onze d' el vespre se li calá foc en el carré de Sant Miquel y una infinidat d' entusiastes seguiren sa tronada a corrensos per no perdre ni un trò.

Els esclafits de sa pólvora feyen efecte al atravesar els arbres d'els passetjos, il·luminantlos amb sa llum fantástica y deixant derrera una nuvolada de fum, que, al desaparèixe s' en anaven amb ell les derreres manifestacions de festes rebudes amb tan d' entusiasme.

TOMANT SES MURADES

Obras son amores y no buenas razones, diu es refrán de Castellâ y a fe que no té manco rahó que els mallorquins.

En es baluart de Zanoguera ja hi fan feina una corantena de trabayadors; las vagone-

Obrers tomant ses murades.

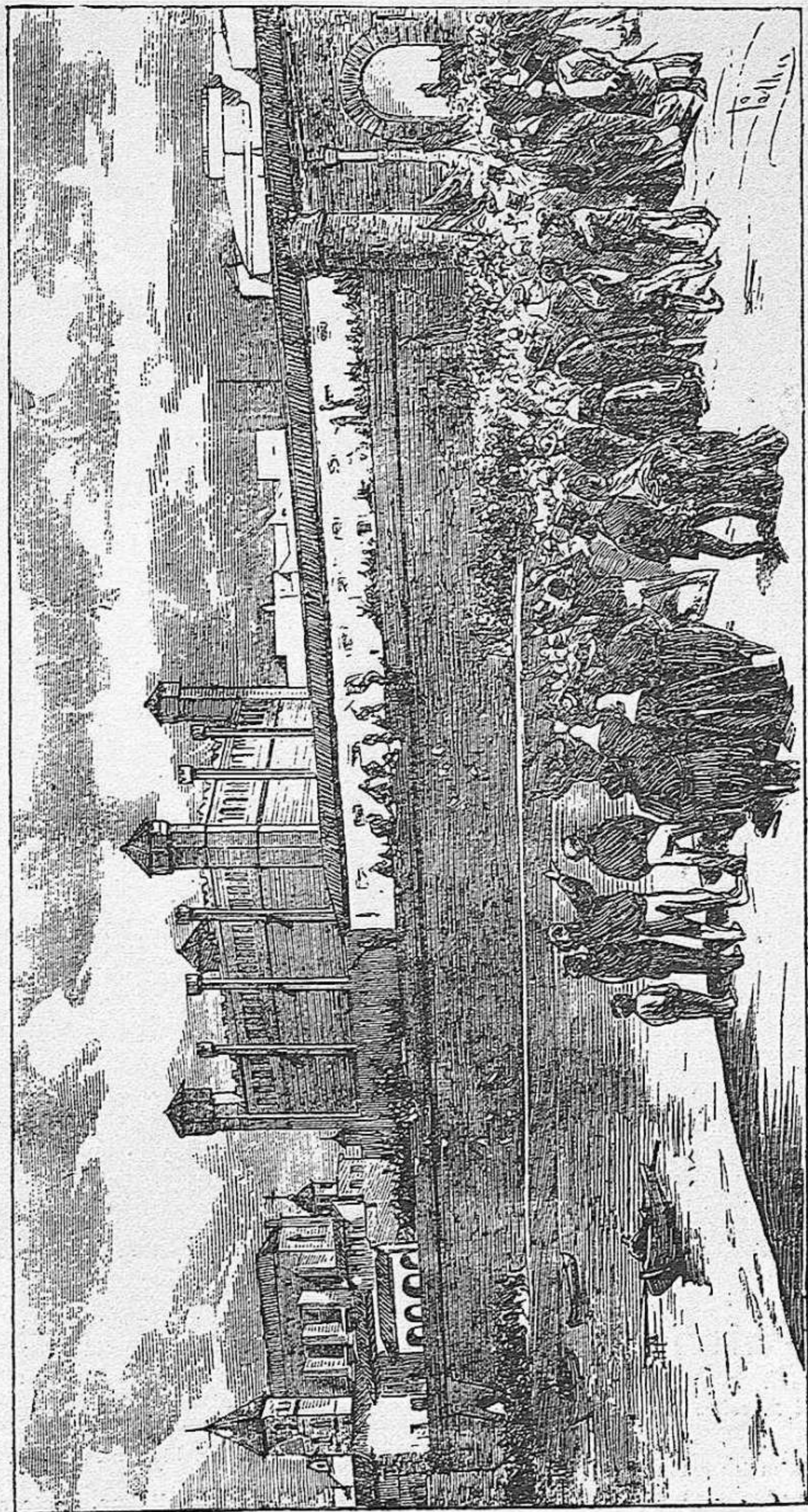
Il·lustració Mallorquina

tes Decauville se mouen d'una banda a s'altre transportant els materials y les obres son admirades diàriament per gran número de curiosos y desenfeinats.

A continuació de la tasca moral que s'ha hagut de fer per conseguir el derribo, ha

una y no se passarà molt de temps fins que s'empreguen les demás cortines que, seguint d'aquest modo no els-e quedarà gaire temps de vida, donant entrada a la ciutat als aires lliures d'el camp.

¡Les murades son abaix!

Records d'altre temps. — Quant tomaren sa porta d' Moll y es tròs de murada de devant sa Llonja.

seguit immediatament la forsa material, posant ma a l'obra.

Que venguen els incrèduls a tocarho amb ses mans: les pedres van caiguent una a

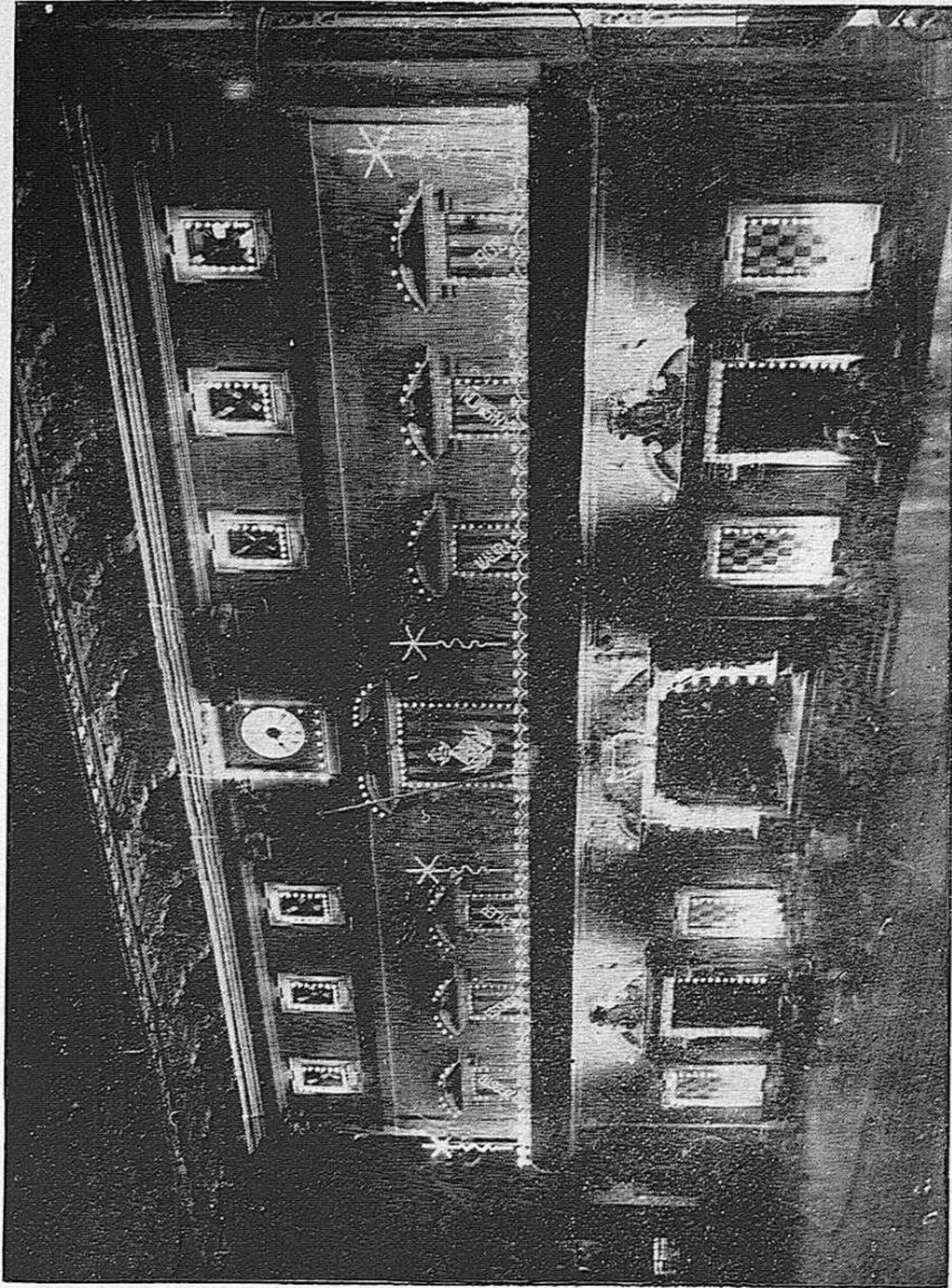
De molts d'actes de ses festes de ses murades no 'n publicám fotografies, degut a que molts d'ells foren de nit y cèl ubert.

No devem tencar aquestes retxes sensa

fer constar el desprendiment de la casa Ahlemeyer que en menos d'una setmana il·luminà es Born amb s'electricitat, y tenim qu'elogiar al concejal senyor Quijada, ànima de ses festes, al lampista d' *El Rayo*, autor de s' il·luminació de la Sala, a s' Econòmica

cedint el gas gratis y a tantes y tantes societats y particulars qui feren moltíssim p' el lluiment de ses festes.

També hem tingut que retirar varios clixés que publicarem an el número pròxim.

Fot. de don M. Fon.

La Casa de la Vila il·luminada. (Fotografia de nit).

¡Avant, Palma, avant!

Hb motiu del Derribo de ses Murades

Ja fa molta estona
que van separades
ses teus murades
de s' utilitat,
per xò 'l poble dona
grandiosa escomesa
per l' útil empresa
que s' ha comensat.

Com ja no t' arriben
les braus envestides,

p' el temps extingides
dels fers mussulmans;
just es que 's derriben
y així 's lleven noses
per fer altres coses
més nobles, més grans.

¡Oh, Palma, si alcances,
tranquil y aixerida,
passar a altra vida
molt més important;
cantar deus lloances
p' els qui obrin la porta
cridant ab veu forta:
"¡avant, Palma, avant!"

A. GARCÍA ROVER.

Himne a Mallorca

estrenat dimarts a vespre per l'Orfeó Republicà

(Música de D. F. MOREY)

Quant un dia la Patria ho reclama,
Quant ho vol la salut dels seus fills,
La Matrona, cuberta de malla,
Dona el pit, valerosa, al perill.
Ni la sang que circula en ses venes,
Ni 'ls tesors que fecunda el treball,
Ni la pau de la llar, ni la vida
Plany a l'hora que toca lluitar.

Pero calla el bramull de la guerra,
Romp les boires y núvols lo sol,

Y Mallorca la fèrrea armadura
Trèu per pendre les gales d'amor.
Fa del casco, corassa y adarga
De la Ciencia y del Art instruments:
Fa paláus de los murs, y los fossos
Ab jardins per lo poble cubreix.

Santa Patria, Santa Mare
Deu t'alliber de perill.
La Llibertad, la Justicia
Te senyalin el camí:
Qu'ets digne d'esser Senyora
De lo téu esdevenir!!

BENET PONS FÀBREGUES.

Fot. d'el s nyor Sancho agaz.

El Jardí de la Glorieta Fotografia de nit).

Festes a Manacor

Manacor va donant proves de civisme a cada manifestació de vida que realiza.

Ses festes de Sant Domingo, enguany varen esser molt lluides y artístiques.

Hei prengué part *La Capella*, institució enlairada per propis y extranys, se passetja-

Dit arc, quina fotografia publicam, va cridar fort ferm s'atenció, pues no solsment representava un adorno, si no que en sí tan-cava tota la marxa de la llum.

A baix, cremaven els festès amb flama-des vermeyes y més amunt els llums de pe-

Manacor. — Arc de sa llum.

ren els típics *moretons*, però lo que mes cridá s'atenció fou el magnífic arc aixecat baix la direcció d'el eminent artista don Bartoméu Maura.

troleo, rematant amb s'electricitat, cedida p'els senyors Servera y Melis que lluia d'alt de tot amb vigorosa estrella.